

Het webinar
begint over 60
seconden

#wvgrip

Het webinar
begint over 30
seconden

#wvgrip

Het webinar
begint over 10
seconden

#wvgrip

Hoe gaan OCW en de VNG gemeenten helpen bij de implementatie van de nieuwe Archiefwet

16 april 2026

Dertiende week van Grip op Informatie

Het programma in vogelvlucht

Meer informatie over de 13e week Grip op Informatie

"Altijd fijn om aan te kunnen sluiten bij de webinars van Grip op informatie"

Legenda

1 DIM/DIV/Informatiespecialist

2 Informatiebeheerder / Archivaris

3 Woo-specialist (projectleider of contactpersoon)

4 Bestuurder / FG / CISO / wethouder

5 ICT-manager

6 Jurist

7 Griffiers, Raadsleden en Informatiemangers

 Webinar

 Online workshop

Sprekers

- **Arjan Blom** (Ministerie van OCW)
- **Machteld Harmsen** (Ministerie van OCW)
- **Jonne Schaafsma** (VNG)

OCW

Programma Implementatie Archiefwet

Kennissessie De Nieuwe Archiefwet

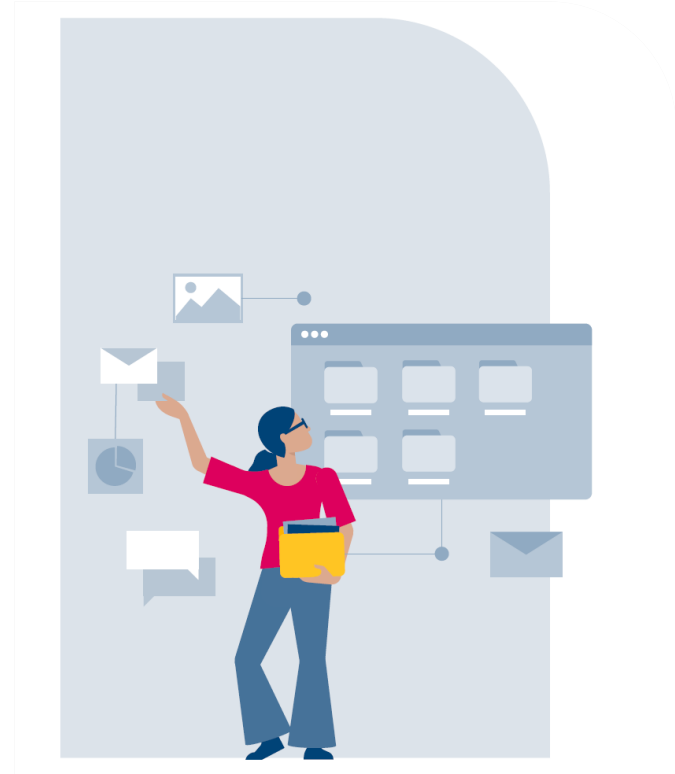
Spreker: Arjan Blom en Machteld Harmsen

16 april 2026

In deze presentatie

- 1 Modernisering Archiefwet
- 2 Proces vaststelling
- 3 Belangrijkste wijzigingen
- 4 Implementatieprogramma

1

Modernisering
Archiefwet

Waarom modernisering AW?

- Motie Segers: verkorting overbrengingstermijn naar 10 jaar
- Goed beheer overheidsinformatie = fundament democratische verantwoording
- Achterstanden informatiehuishouding overheid + AVG en WOO
- Digitalisering als achterliggende driver: hoog volume, ketens en kwetsbaar
- Direct aantal knelpunten in huidige wet oplossen

Beleidsdoelen

1. Aanpassing aan digitale tijd, waardoor wet beter uitvoerbaar wordt *
2. Bevorderen beheer (digitale) informatie vanaf creatie, via kennis en toezicht *
3. Versterken scholings- en onderwijsaanbod voor archief- en informatieprofessionals

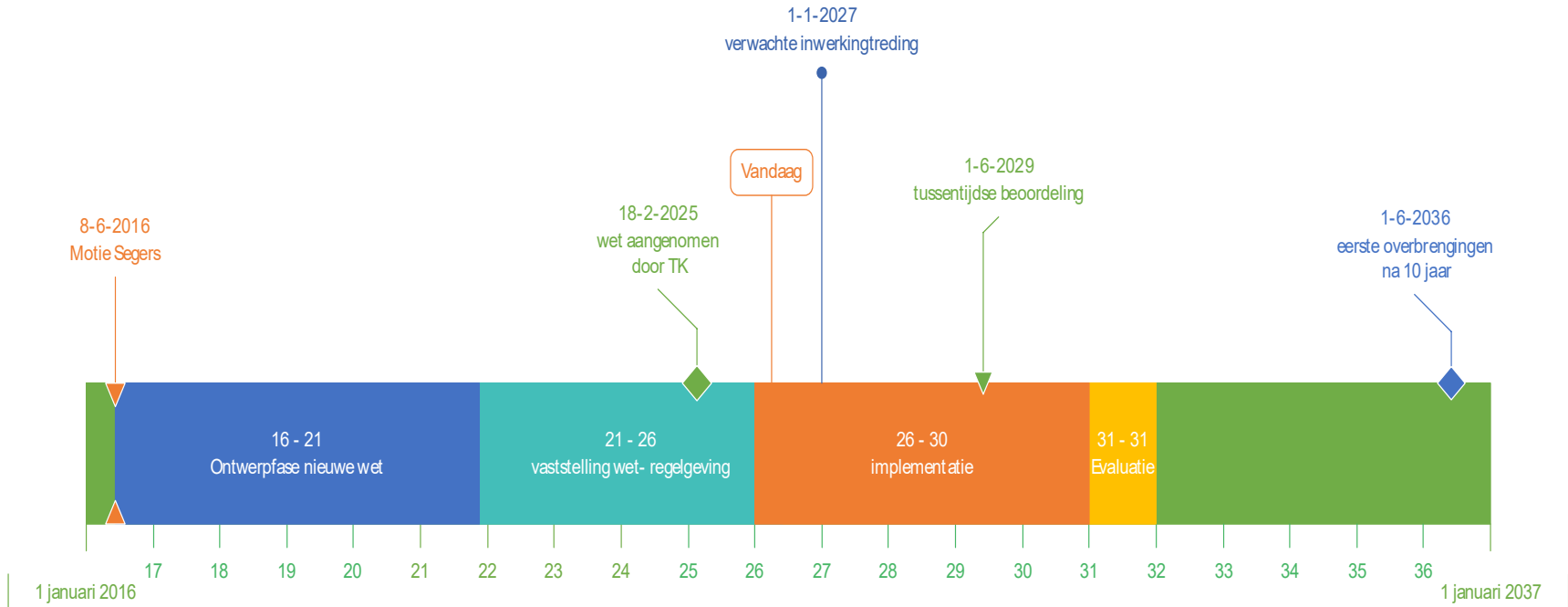
* o.a. via verkorting overbrengingstermijn naar 10 jaar als hefboom informatiebeheer

* Selectie centraal, digitale aanpak en overzicht

2

Proces vaststelling

Tijdlijn wetstraject en implementatie

Overzicht lopende parlementaire trajecten

- Archiefwet20.. in behandeling bij 1^e Kamer
 - Archiefbesluit20.. RvS heeft advies uitgebracht
 - Archiefregeling20.. notificatie bij Europese Commissie afgerond
 - Besluit diploma-eis archivariissen voorgehangen bij TK en EK
 - Wetsvoorstel n.a.v. CABR in januari naar TK gestuurd
-
- Beoogde inwerkingtredingsdatum: 1-1-2027
 - Uittreding Rijk uit RHC's per 1-1-2027

3

Belangrijkste wijzigingen

Belangrijkste wijzigingen

- Andere opbouw van de wet
- Gemoderniseerde begrippen
- Duidelijker belegde verantwoordelijkheden
- Duurzame toegankelijkheid
- Aanpassing selectieprocessen
- Aanpassing regels overbrenging
- Aanpassing regels openbaarheid bij archiefdiensten
- Aanscherping bevoegdheid Inspectie

Opbouw wet volgt informatieproces

- H1 Toepassingsbereik en belangen
- H2
- H3 Archiefwet Samenwerkingsvorm en en financiering RHC's

- H4 Duurzame toegankelijkheid documenten

- H5 Waardering & selectie, vernietiging

- H5 Overbrenging & uitzonderingen
- H6 Archiefdiensten

- H7 Openbaarheid overgebracht archief
- H8 Toegang tot overgebracht archief
- H9 Particulier archief
- H10 Toezicht en handhaving

Aanpassingen relevant voor gemeentes

- Overbrengingstermijn verkort van 20 naar 10 jaar – alleen voor documenten die ná inwerkingtreding wordt ontvangen of gecreëerd
- Beperkingen openbaarheid en documentbegrip gelijk getrokken met de Woo
- Nieuwe regels rond opschorting of ontheffing overbrengingsverplichting
- Elke gemeente stelt regels vast voor het beheer van de niet-overgebrachte documenten waarvoor het verantwoordelijk is
- Toezicht wordt uitgebreid naar overgebracht archief
- Elke gemeente dient een archivaris aan te wijzen

 Vragen tot zover?

4

Implementatieprogramma

Implementatieprogramma Archiefwet (IPA)

- Implementatieprogramma Archiefwet gestart per 1 januari 2026, loopt tot 2030
- Beoogde inwerkingtredingsdatum wet: 1-1-2027
- Kleinschalig programma, gericht op versterken kennis en kunde organisaties.
Totaal ca. 39 miljoen, o.a. naar RHC's, ondersteuning en opleiding
- OCW met Nationaal Archief, BZK, Inspectie OE, VNG, IPO, UvW, KVAN (beroepsvereniging archivariissen), UvA, HvA, Reinwardt, LeerHuis

Strategie implementatieprogramma

- Geen extra middelen voor overheidsorganisaties om (digitale) achterstanden weg te werken. Archiefvormers, toezichthouders en archiefdiensten zelf verantwoordelijk
- Wel ondersteuning door kennisproducten, hulpmiddelen, voorlichting, kennissessies, nader uitgewerkte kaders en normen etc. Gebruiken zoveel mogelijk bestaande kanalen
- Overheidsorganisaties krijgen tijd om over te stappen op de nieuwe regels
- Incidenteel programmageld en structureel investeren in toezicht, selectieregister bij het NA, en het scholings- en onderwijsaanbod voor archief- en informatieprofessionals

Drie doelgroepen => drie programmaliijnen

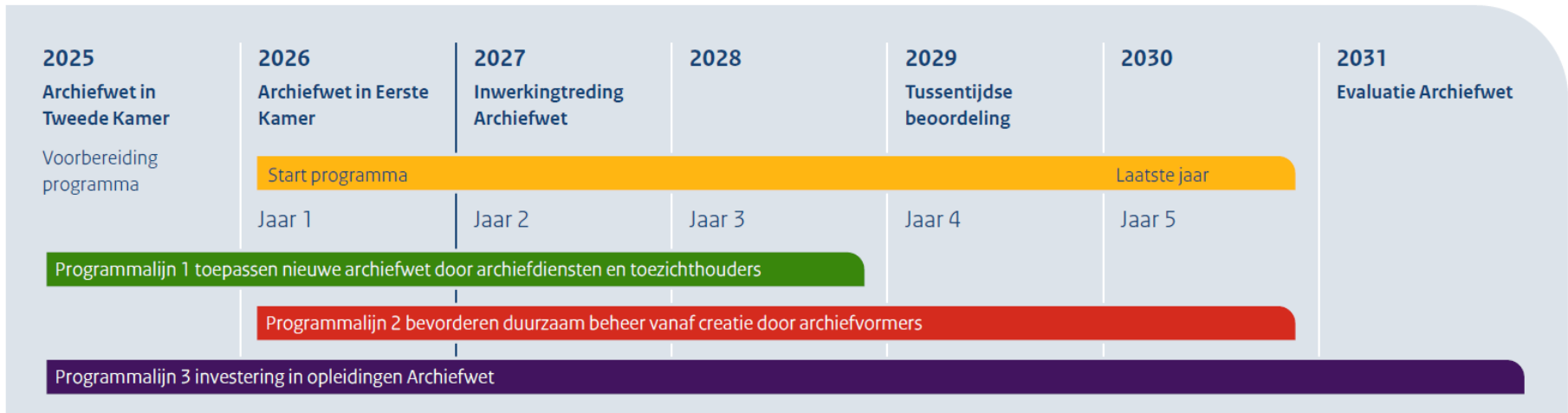
- Archiefwet geldt voor alle overheidsorganisaties, archiefdiensten en toezichthouders
- Rijk en decentraal

Doelgroepen/ programmaliijnen

1. Archiefdiensten en toezichthouders
2. Archiefvormers
3. Onderwijsgeevenden

Tijdpad programmaliijnen

Mijlpalen: 2026 start programma, 2027 inwerkingtreding wet, 2029 tussentijdse beoordeling na 2,5 jaar, 2030 einde programma, 2031 evaluatie wet na 5 jaar

P1

Doel: Het toepassen van de gemoderniseerde Archiefwet door archiefdiensten en toezichthouders

- Processen overbrenging, ontheffing, opschorting
- Nieuwe openbaarheidsregels bij archiefdiensten
- Nieuw toezichtkader Rijk (meldplicht, IBT) -> toezichtskaders decentraal
- Convenant nieuwe samenwerking RHC's
- Nieuwe proces aanvullende normen informatiebeheer OCW en BZK
- Flexibilisering processen selectie
- Selectieregister bij het Nationaal Archief

Gereed op 1 januari 2027, uitloop tot 2029

Doel: Het bevorderen van duurzaam beheer vanaf creatie door archiefvormers door kennis en toezicht

- Kennisproducten duurzaam digitaal
- Kennisproducten selectie
- Kennisproducten samenwerkingsverbanden
- Hulpmiddelen aanstellen verplichte archivaris decentraal
- Beleidsonderzoek naar de staat van het decentraal toezicht
- Voorlichting toezichtskader en meldplicht

Vanaf 2029 versterking toezicht en meer archivariissen decentraal

Doel: Het investeren in opleidingen rond Archiefwet voor archivarissen en informatieprofessionals bij de overheid

- AMvB diploma-eis voor aangewezen archivarissen
- Stimuleren aanbod diplomaonderwijs (Reinwardt Academie)
- Stimuleren aanbod bij- en nascholing (Leerhuis bij Nationaal Archief)
- Meer duiding via Kennis- en Competentieprofielen (KVAN)

Doorlopend

Ondersteuning

- Kennisbank: FAQ, helpdesk
- Kennissessies
- Kenniscommunity Informatie & Archief (KIA):
online platform, bijeenkomsten
- Dienstpostbus OCW:

archiefwet@minocw.nl

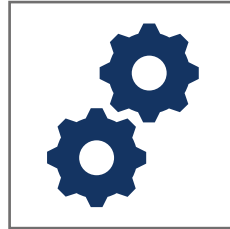
- VNG

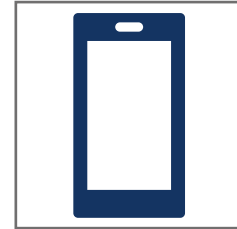
Wat doet de VNG?

Lobby

Uitvoering

Platform

Uitvoering: standaardisering

Uitvoering: handreikingen en leveranciersmanagement

- Hergebruiken handreikingen Nationaal Archief, KVAN of LOPAI
- Handreiking voor selectiebesluit 2027, openbaarheid en beperkingsgronden en toegang tot overgebrachte informatie
- Format acquisitieplan
- Leveranciersmanagement om markt te activeren om informatiebeheer in applicaties beter te borgen.

Uitvoering: monitoring **Monitor Woo en informatiehuishouding**

Planning

16 april 2026

Verzending vragenlijst

16 juni 2026

Sluiting reactietermijn

Na de zomer 2026

Delen van de resultaten

Vragenlijst invullen?

Scan de QR-code

Platform

- Vragen stellen aan: gripopinformatie@VNG.nl
- Masterclass uitvoering en bestuur
- Activiteitenweek 'Grip op Informatie'
- Bieden van een platform voor ontmoeting en kennisontwikkeling

Kennisbank Grip op Informatie

Filters

Thema

- Actief openbaar maken (18)
- Basis van informatiehuishouding op orde (22)
- Digitaal samenwerken en referenties (9)
- Duurzaam toegankelijk (40)
- Informatiehuishouding op hoger niveau: volgende stappen (5)

+ [Laat alle filters zien](#)

Verplichting

- Could (32)
- Must (14)
- Should (48)

Bestandstype

Kennisbank Grip op Informatie (95)

Dit is de kennisbank van het project Grip op Informatie. Lees alles over Grip op Informatie op onze speciale projectpagina.

Sorteren: Aangemaakt op ▼

Forum 'Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA)

> <https://kiacommunity.nl/welcome>

Dit is de community voor vakprofessionals die zich bezighouden met de thema's informatie en archief. Zo wordt hier relevant nieuws gedeeld, is er ruimte om vragen stellen en beantwoorden, en in groepen is er de mogelijkheid om kennis uit te... [Meer lezen](#)

Januari 2022

VNG Forum 'Grip op informatie'

> Forum Grip op Informatie

Het platform heeft het doel om medewerkers van gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Provincies, Waterschappen, ZBO's en Rijk in contact te brengen met elkaar, van elkaar te laten leren rondom de thema's informatiehuishouding op orde, actieve openbaarmaking, en duurzame toegankelijkheid. Nog geen... [Meer lezen](#)

April 2025

VNG Forum 'Selectielijst archiefbescheiden'

> Forum Selectielijst Archiefbescheiden

Dit platform heeft als doel om medewerkers van gemeenten in contact te laten komen met

Forum Grip op Informatie

VNG Fora / Grip op informatie / Startpagina

Grip op informatie

Je bent groepsbeheerder

Startpagina

- Nieuws
- Deelnemers
- Contact

- Woo
- Archiefwet
- Producten
 - Onderwerpen Grip op Informatie
 - Praktijkvoorbeelden
 - Items

Agenda

Welkom bij het Forum Grip op informatie

Om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van onder andere de Wet open overheid en de Archiefwet is de VNG het programma Grip op Informatie gestart. Dit was ook aanleiding om dit forum te starten. Collega's van gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties kregen hierdoor de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen, van elkaar te leren, ervaringen te delen en vragen te stellen.

Inmiddels is het 2025 en is de hele overheid aan de slag gegaan met de genoemde onderwerpen. Reden voor het programmateam om dit forum ook open te stellen voor waterschappen, provincies, ZBO' en Rijk. Deze groep wordt dus een zogenoemde gesloten groep. Echter, dat betekent eerder dat hij nog meer open wordt!

Heb je een vraag aan collega's, heb je een deelbaar document? Het kan op dit Forum.

Weken van Grip en Summerschool

Alle presentaties en opnames van 2025 vindt u op [het Forum](#), de weken van 2024 en verder terug in de tijd vindt u op het [Kennissenetwerk Informatie en Archief](#).

Digitale Woo projectleider overleggen

Wilt u deelnemen aan de overleggen? De opnames, presentaties en documenten vindt u op [deze pagina](#). Dan kunt u zich aanmelden via het [aanmeldformulier](#).

Direct naar...

Stel een vraag

Informatie delen

Praktijkvoorbeeld delen

Bijeenkomst delen

+ Toevoegen

Pagina aanpassen

Relevantie links

- Digitale sessie projectleiders Woo
- Twaaftde week van Grip op Informatie - documenten en opnames
- Webinars Grip op informatie 2025 - YouTube (totaallijst)
- Kennisbank Grip op Informatie
- Themapagina Informatiehuishouding
- Kennissenetwerk Data en Samenleving (bv AI)
- Praktijkvoorbeelden

Deelnemers 2229

Kenniscommunity Informatie en Archief (KIA) / Grip op Informatie

VNG Grip op Informatie

Het programma [Grip op Informatie](#) helpt gemeenten om kansen te benutten die de informatiesamenleving met zich meebrengt. Een stevige grip op informatie biedt kansen op het gebied van transparantie, efficiency, innovatie en dienstverlening. Maar ook op het gebied van datagedreven werken en in de contacten met inwoners en ondernemers.

Team Grip op Informatie

Vragen aan het team? Neem direct contact op met een van ons of mail naar gripopinformatie@vng.nl.

Desiree Groeneveld Bloemhof
0612344885

Inge Willemsen

adriaan hondelink
0615063044

Nieuws Woo

Peter de Baat en Bert Bouwmeester:
Rapportage Verantwoording en bevindingen na drie jaar ambassadeurschap Wet open overheid

Save the date en meld je aan voor een regiobijeenkomst "Woo in de gemeentelijke praktijk"

Positieflijst Woo-informatiecategorie beschikkingen en handleiding gepubliceerd!

#Woovember: De gemeente Hoeksche

Agenda (online) bijeenkomsten GOI

jan 2026

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

Save the date!

19 tot en met 26 november 2026:
Veertiende week van Grip op
Informatie

Vragen en tips:
gripopinformatie@vng.nl

Dank u wel voor uw aandacht!

